

Boriss Akunin

LIHTSALT
MASA

Vene keelest tõlkinud

Veronika Einberg

Originaali tiitel:
Борис Акунин
Просто Маса
Издательство АСТ, 2020

Toimetanud Krista Mõisnik
Konsultant Margit Juurikas
Kujundanud Piret Niinepuu-Kiik

© B. Akunin, 2020
Tõlge eesti keelde © Veronika Einberg ja Tänapäev, 2021

ISBN 978-9949-85-978-8

www.tnp.ee

Trükitud AS Pakett trükikojas

Proloog

SUUR TATSUMASA

Rengaõhtu

Tatsumasa ärkas mõni minut varem kui tavaliselt – sääsk pinises kõrva kohal. Suvi ongi käes, tuleb kuivatatud krüsantheemiõisi põletada, mõtles meister. Ta ei sallinud moskiitovõrke, need ei lase õhul liikuda.

Väike vereimeja sättis end lamaja ninaotsa peale istuma, valmis astelt sisse suskama. Tatsumasa puhus putuka ettevaatlikult minema, sest mitte kellelki ei tohi elu võtta, isegi sääskelt mitte. Haigutas, ringutas mõnuga. Aastaaegade vaheldumine – see on nii meeldiv. Varsti saab loodus ploomivihmades kümmelda, seejärel aga kattub palavusehigiga, mis on samuti omamoodi kaunis, kuna soodustab raugust.

Mõnda aega Tatsumasa lihtsalt imetles varjude mängu shōjil. Need olid lojuva päikese kumast purpursed, aias aga kasvas kask ning õhtune tuul õõtsutas kergelt selle oksti. Haruldane valgetüveline puu, mille kunagi ammu kinkis üks samurai Matsumae aladelt, oli üle katuse kerkinud ja saanud kogu Kijichō ehk Faasanikvartali vaatamisväärsuseks. Häärberit kutsuti nüüd Kasealuseks Majaks ning selle peremeest Shirakaba-no Tatsumasaks ehk Kase-Tatsumasaks. See nimi meeldis talle.

Ent juba kostis tänavalt pleki kolksumist. Piirkonna bantarō astus mööda tänavat, kolistas oma klopitsat, andes elanikele teada kuketunni saabumisest.

Oli aeg üles tõusta.

Koridoris hakkasid „ööbikupõranda” lauad naise kergete tippivate sammude all laulma. Eriline laudkate, millel ei olnud võimalik hääletult astuda, ümbritses magamiskambrit igast küljest. Mitte keegi poleks saanud majaperemehele märkamatult ligi hiilida.

Teades, et abikaasa on juba ärganud, köhatas O-Suzu siiski delikaatselt, enne kui lükandukse lahti lükkas. Kui ta kummar-
dusest end sirgu ajas, istus Tatsumasa juba futonil.

„Tere õhtust. Küll mul on hea meel sind näha,” naeratas Tatsumasa.

See oli tõsi. Ta rõõmustas alati, kui naist nägi. Abikaasad elasid kumbki oma elu: naine päevast, mees öist. Kohtusid nad kaks korda ööpäevas – loojangul ja päevatõusul. Iga kokkusaamine oli rõõmutoov. Ka O-Suzu naeratas hellalt. Kuna Tatsumasa ei vaadanud teda kunagi ereda päevavalguse käes, siis olid kortsukesed naise näol peaaegu olematud, vaod kaelal vaevu nähtavad ning naine näis olevat ikka sama noor. Ometigi oli ta mehest kaks aastat vanem. Nad olid koos elanud peaaegu kolmkümmend aastat.

„Õnneks on taevaskuu selge. Tähendab, kuu on hästi näha,” ütles O-Suzu pärast harjumuspärast teretust ja unenägude kohta pärimist. „Te ju mäletate, et täna on meil rengaõhtu. Soovite ehk kontrollida, kas ma olen kõik korralikult valmis pannud?”

Ta asetas tatamile lakeeritud veekausi ning Tatsumasa asus nagu pesema. Viisaka küsimuse peale ta üksnes itsitas. O-Suzu ettevalmistused, olgu need tehtud ükskõik milleks, olid alati laitmatud.

Selge taevaskuu on väärtuslik kingitus. Nagu muide ka pilved, mille vahelt taevalik valgus nii lummasvalt immitseb. Tatsumasa rõõmustas igasuguse ilma üle. Muidugi, kui tege-
mist polnud taifuuni või tsunamiga.

„Jälle rengaõhtu? Vaimustav!” Luuleõhtud toimusid Kasealuses Majas kord kuus, igal täiskuuööl. Tatsumasa armastas neid pühi veel ka seetõttu, et need võimaldasid tavalisest kauem O-Suzu seltsi nautida. „Kes tulevad?”

„Kinnituse saatsid Orin-san ja Sayama-sensei. Ning ma jätsin igaks juhuks ühe koha ka mõne ootamatu külalise jaoks. Täna on ju kevade viimane täiskuuöö, mil vanadel tuttavatel on lubatud „taevast alla sadada” ehk tulla ette teatamata.”

„Tubli, et oskaside selle peale mõelda, kuid siiski päris taevast ei kuku keegi alla,” naeris Tatsumasa. „Mõlemal ristteel on õpilased vahis. Küll nad hoiatavad. Mis päeva jooksul ka juhtuda jõudis?”

Nagu kombeks, jutustas naine kõigepealt ebaolulisest – igasugustest kodustest, majapidamisega seotud pisiasjadest. Tatsumasa esitas küsimusi, teda huvitas kõik, aga üle kõige meeldis talle O-Suzu häält kuulata. Kuid viimaks võttis ta jutuks olulise: lõpuks ometi on lapsel hakanud esimene hammas tulema. Ammu aeg, pisike on ju juba aastane. Vaeseke pahurdab, peksab rusikakesega oma põske.

„Ei nuta?” sõnas Tatsumasa heakskiitvalt.

Poeg on tal eriline: kui miski on pahasti, röögib hirmuäratavalt, aga vaat ei nuta. Kui maimuke oli kuuekuune, tegi isa talle kõhukese peale suguvõsa tätoveeringu, punase draakoni – pisike röökis mis kole, kuid ei poetanud ühtegi pisarat. Iseloom!

„Oota korra, ma kohe tulen ...”

Meister siirdus väljakäiku, kuid õiendas häda ilma tavalise pikalisuseta, aia ilu imetlemiseta, vaid kiirustamisi. Kibeles põnni vaatama.

Poiss magas, karvutud kulmud kipras. Ta oli täiuslikkuse kehastus, lihtsalt pisike Buddha.

„Vasak põseke on tõesti paremast veelgi ümaramaks muutunud,” sõnas Tatsumasa imetlevalt. Ja kuna omaenese poega kiita on sündmatu, lisas: „Varemalt ta näis mulle inetu. Kuid nüüd läheb poiss aina kenamaks, sest on järjest rohkem sinu nägu. Kas see pole kummaline?”

„See pole tõsi ja te ei peaks seda rääkima,” muigas O-Suzu meest läbi nähes. „Ma armastan teda niigi kogu hingest.”

Neil oli lastega halb karma. O-Suzul oli kaheksa katkemist. Ainus laps, kes elusalt sündis, väga hilises eas, peibutas õnnega, ent tõi hoopis südamevalu. Kolme aasta tagune koolera-
taud viis ta hauda. Ning Tatsumasa leppis saatusega. Tema naine jõudis sünnituseast välja. Pärijat, kes oleks oma liha ja veri, ei saa Tatsumasal olema. Mis siis ikka, tuleb lapsendada vanim õpipoiss Dankichi ning pärandada Töö temale.

Kuid kord ütles O-Suzu: „Dankichi-kun on püüdlik, ta õpib hoolega, kuid mantlipärijat temast ei tule. Tehnikat omandades ei mõista ta Kitōdō vaimu. Ikkagi oleks parem, kui oleks oma veri. Ja mantlipärijat tuleb kasvatada päris väikesest peale.” Abikaasa on alati tähtsaid asju mõistnud (või vaistlikult aimanud – naistel ei tee ju vahet) enne Tatsumasat. Ta tundis ka ise, et Dankichi pole see, kellele võiks koolkonna usaldada. Kitōdō asutaja oli käbeda poisikluti kunagi üles korjanud puutumata asundusest – julguse eest, krantsiliku haarde eest, silmade ahne läike eest. Kahjuks kümneaastast oli juba hilja ümber kasvatada. Krants on nii mõndagi õppinud, kuid siiski krantsiks jäänud.

„Sul on õigus,” nõustus Tatsumasa nukralt. „Kuid mis siin parata?”

„Jätke see minu hooleks,” kummardas O-Suzu. „Ma mõtlen midagi välja.” Mees ei küsinud midagi, ehkki teadis: kui naine nõndamoodi kõneleb, ju siis on juba välja mõelnud.

Veidi aega hiljem, kui Tatsumasa ühel külmal talvehommikul, veel pimedas, töölt koju jõudis, puges ta teki alla, embas naist – ja pörkas tagasi, sest käed olid kombanud võõrast keha, kuuma ja prinki. Keegi lõõtsutas pimedas hirmunult, välgutab niiskeid silmi.

Tatsumasa tormas kohkumuses – ega voodisse ole ometi libarebane pugunud – toast välja ja komistas ukse taga O-Suzu otsa.

„Tehke seda minu heaks,” kummardas naine sügavasti. „Lihtsalt kujutage ette, et see olen mina. Nagunii on ju pime ja pärast läheb ta kohe ära.”

Seesuguseid öid, õigemini aoelseid kokkusaamisi oli veel kolm, kuuajaste vahedega. Seejärel ütles abikaasa:

„Kõik on hästi. Nüüd tuleb ainult jumalanna Kannonit paluda.”

Neiu, kelle nägu Tatsumasa ei näinudki ja nime teada ei saanudki, sünnitas kaksteist kuud tagasi, Man’eni ajastu esimesel aastal. Nurganaisele maimukest ei näidatud, et mitte tekitada talle liigseid kannatusi, vaid viidi kohe ära ja anti amme hoolde. Ema aga naasis oma kodukülla, saades töö eest helde tasu – tervelt viis kuldmünti, mis tegi temast rikka pruudi.

Kasealusesse Majja aga asus õnn elama.

Tatsumasa paotas hellalt lapsukese huuli, pistis oma sõrme suukesse, katsus iget. Kui pojake magas, oli teda võimatu üles ajada.

„Ongi hammas!” sosistas meister õndsalt kissitades. „Terav nagu tiigril.”

„Ara!” ahhetas O-Suzu. „Varsti tulevad külalised, aga mina, tohmakas, unustasin hambad mustaks teha! Ja teie peate ka riietuma. Ma panin teile valmis öötaevaga kokku sobiva tumesinise kimono ja kuukarva ehk hõbedase mustri haori.”